

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלו' צזק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות נטילת עצות מן הזקנים

בְּאֶחָד בַּיּוֹם - יום השמיני למלוואים - הוקם המשכן, שאמנם היה יום שמח מאד, אף הוא היה מהול בעצב גדול על מיתת נדב ואביהוא, כפזוקר בפרשת שמיני. ומשה רבנו אמר על כך: "הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אקבד", וצריף באור, מודיע על נדב ואביהוא נאמר לשון "אקדש" ועל כל העם נאמר לשון "אקבד"?

ובכלליות יש להבין, מודיע רק לאחר הצווי על הקרבת נאמרו דיני מאכלים האסורים והמותרים, לכאורה היה מן הראוי להקדים ולומר מה מותר לאכל ומה אסור, כדי שעם ישראל ידעו מה מה הנהמות הפשוטות שיגובו להקריבו ולאכלן?

גם גדולים צריכים לזקנים

אלא שביום השמיני למלוואים, היה זה יום שמח מאד ובו עם ישראל הגיעו לדרגה עליונה מאד, כשראו לראשונה שהקב"ה מוריד אש מן השמים לאכל את קרבנם עם חלביו (ויקרא ט ד), ונאמר: "וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּרְאוּ" הינו שמרב שמחה רבנו כלם בשיירה, ויפלו על פניהם" שפלו על פניהם מרב שמחה גדולה על כך שנגענו משמים והתקבל קרבנם לרצון.

וכיון שהם הגיעו למדרגה עליונה מאד, לכן נדב ואביהוא הבינו שהם כבר גדולים מעצמם והקריבו לפני ה' אש זרה "אשר לא צוה אתם" - שמושה רבנו לא צוה אותם, פי סברו שאינם צריכים למשה רבנו שצוה אותם על כך, אלא הם יכולים להבין מעצמם מהו רצון ה', והקב"ה הקפיד על כך, פי רצונו יתברך שכלם יקבלו ממושה רבנו, גם אנשים רמי מעלה כנדב ואביהוא, ולכן צוה אש ושרפה אותם.

המפיר את מקומו

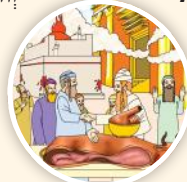
ומשה רבנו אמר בשם ה': "בקרבי אקדש", הינו

שהצדיקים עובדים את ה' בעבודת המדות גדולה והולכים מחיל אל חיל, אבל העם "אקבד", שקבד לבם לעלות דרגות מעצמם ולכן עליהם לקבל מהצדיקים את דרך ה'. ומיתת נדב ואביהוא מלמדת אותנו שעל כל אדם להפיר את מקומו ולבא לקבל עצה מהזקנים - 'זה שקנה חכמה'.

והנה אמרו חז"ל (שמו"ר ג ח): 'כל מי שנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל', ויבוא השואל וישאל, הרי במקצת רואים, שגם אדם שמוקבל עצה מהזקנים, עלולים להיות לו פשלונות בחייו, שברי אינו לה אדם שמוצליהם בכל התחומים והוא מושלם, ואם פו מהי פגנת חז"ל באינם 'אינו נכשל'?

לחיות בלי מכשולות

אלא יש לבאר זאת, דהנה ישנם שני סוגי בני אדם, ישנם שבאים לזקנים רק בפאשר הם זקוקים לפשט את הספק שישי להם כיצד להתנהג בתחום הרוחני או הגשמי, ובנדאי שעל הדבר שהם מקבלים עצה הם יצליחו ולא יראו פשלון, אבל פגנת חז"ל היא שגם פאשר האדם אינו נצרך לישועה, יבוא ויטל עצה מן הזקנים, ככה שישמע את דברי תורתם המלאים בחכמת חיים ובעצות טובות כיצד לגלות ולהסיר את המדות הקשות שבנפשם ויבד בבד לתקן את המדות הטובות שברכש ולהתמיד בהן בכל ימי חייו ולהתבונן תמיד בחסדי ה' שעליו ולבוא מקו לאהבתו יתברך, וכל זמן שישחיק בלבבו את דבריהם ויקימם, אינו נכשל'.

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

לא תמיד הינו מתוקים...

אני בחור ישיבה המתגורר בדירת בחורים. השנה בשנתי פורים שתייה כהרגלי יו לרב, עד שהשתפרתי, היתה זו שעת צהרים ואני רקדתי ושרתי בלי הפסק ומדי פעם, כאשר הרגשתי שאני חוזר מעט לפסיקה, הוספתי לשנות עוד ועוד יין. כאשר התקרבה השבת, חברי עצרו אותי מלשנות יותר, אך עדין הייתי שכור בשכרות חזקה.

והנה, לאחר הצפירה המבשרת על כניסת השבת, הבחנתי תוך כדי שכרתי שחברי אינם נמצאים לידי, חשתי שפגעה הם הלכו לבית הכנסת להתפלל ורציתי גם אני לצאת אחריהם, אלא שכשפתחתי את דלת הבית, ראיתי אותם עומדים בחוץ ומדברים זה עם זה במתח.

"מה קרה לכם?" שאלתי. אחד מהם הפתיע אותי בתשובתו ואמר: "גדול הדור נפטר!" "מי נפטר?" שאלתי, והלה השיב: "מרן שר התורה ר' חיים קניבסקי". גם תוך כדי שכרתי, הבנתי את משמעות המכה הנוראה שבכה וימכין ישראלים היה גם כך מסחרר וקצת הגיעה הבשורה הפורה האת, אני פשוט מעדתי והתלגלגתי ברצף את ארבע עשרה המדרגות המובילות אל דירתנו, כאשר אני מקבל בכל רגע בחטה נוספת ודעתי בל עמי כדי לנסות להגן על עצמי.

חברי הזדירו לעזר לי וגלו שאני מחסר הכרה, מיד הם הזמינו אנשי הצלה והם טפלו בי במסירות עד שהתעוררתי, אך אז הרגשתי כאבים עזים בגוף ובקרט באזור הצלעות. קשהתלוננתי על כך, נתנו לי משככי כאבים וכשעשוי לי צלומים, גלו שיש לי בכרים קשים בצלעות ולאחר מכן גלו שגם האף והכתף הימנית שלי נשברה.

כעת אני שוכב מיסר בדירה שלי וממליץ לכל הבחורים והאברכים להיות חכמים ולדעת את הגבול בשתיית יין, גם בפורים ובכלל הסדרה שלא יצא שקרנו בהפסדו.

אשמח שתבקשו עלי בתפלתכם לרפואה שלמה: אפרים נתן פו בדבורה חיה בתוך שאר חולי ישראל.

ממנהיגי הדור משה ואהרן וכו' שלא עשו פן, וגרם מכה ש"י"על פני כל העם באבד", שהעם

קבלו מכה כבד לב שנתקרה הערכתם למשה ולאהרן, כי למדו מנבד ומאביהוא הצדיקים

שאפשר לעשות דברים על דעת עצמם, אף על פי שמושה רבנו לא צוה עליהם ח"ו.

איך הופכים את העוונות לתורה

עמה יובן מודע התורה צוהה בהקדם על מצות הקרבנות ורק לאחר מכן צוהה על פשרות המאכלים, דהנה עד מעשה נדב ואביהוא, היתה לעם ישראל הערכה גדולה לכל דבור שיצא מפי משה רבנו, וכמושה צוה בשם ה' להקריב "מן הבהמה מן הקור ומן הצאן", הדרך היה מספיק כדי שהעם לא יקשלו באכילת מאכלות אסורות, כי פשהם שמעו באילו בהמות ה' חפץ שיעלו על מזבח, הם כבר קבלו עליהם שלא לאכל אלא מהבהמות הללו הרצויות לפני ה'.

שה' לא מרצה להעלותו על מזבח שלחנו לקרבנות, העם הבינו שאסורות הן באכילה. אף לאחר פרשת הקרבנות בא מעשה נדב ואביהוא, שגרם לעם חסר הערכה למשה רבנו וסברו שאפשר להבין דברים גם מה שלא נאמר על ידי משה, ואם כן היו עלולים לטעות ולסבך שישנם בעלי חיים נוספים המתרים באכילה, מלבד מה שמושה אמר בשם ה' שהם ראויים להקרב על גבי המזבח, ובכך היו עלולים להפשל במאכלות אסורות ועל פן פעת אמר משה רבנו את פרשת המתרות והאסורות.

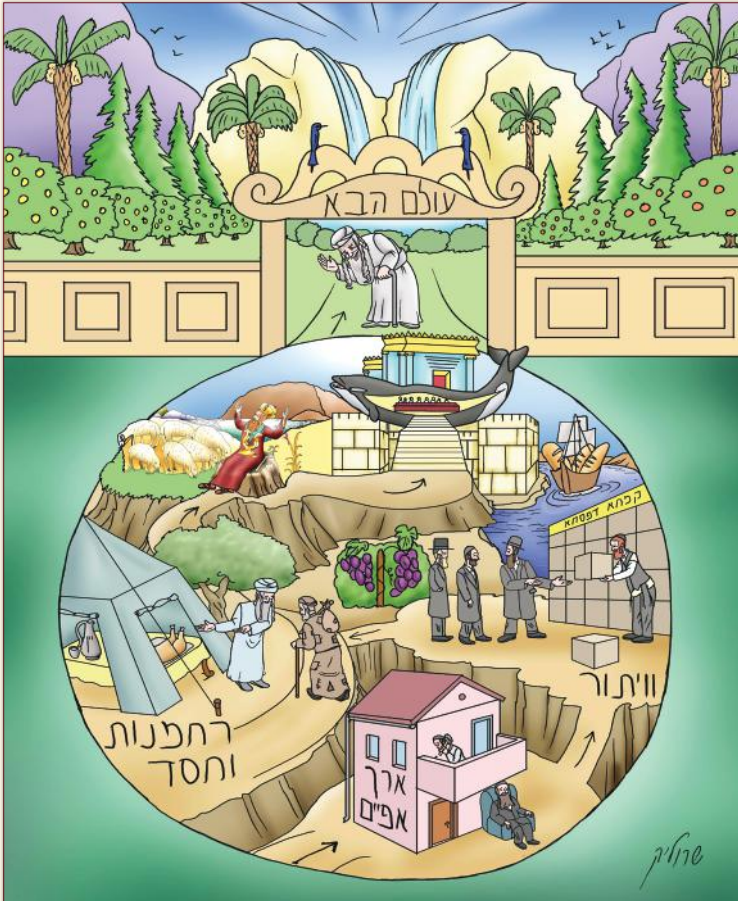
לפרט לכהנים שלא להכנס שתויי יין למקדש, כדי שלא יסרו להבין מעצמם שאפשר להכנס למקדש שתויי יין נדב ואביהוא שטעו בכך.

נמצא, שפרוט דיני אסורי אכילה נבע מכה שהעם ירדו ממדברתם ומנח בכך חזק גדול, שפאשר אדם שב בתשובה על חטאיו, הוא יכול להפך את זדונותיו לזכיות ונעשה מעוונותיו 'תורה', כמו שמצינו גם שכל דברי הנביאים נאמרו עקב עוונותיהם של עם ישראל במשה הדורות, מפני שעשו תשובה על עוונותיהם בשמעים את תוכחות הנביאים ולכן זכו שעוונותיהם הנפכו לדברי תורה לדורות ישראל.

ומפלל הן אתה שומע לאו, שאת שאר הבהמות

וכמו כן בפרשת אחרי מות, משה רבנו הכרח

טעות מריה ושעשוע מתוק

בציור שבכתרת הגליון: המשכן מתנוסס לתפארה בין אהלי שבטי ישראל ואש יורדת מן השמים לאכל את קרבן העם ושמתם של עם ישראל גדולה עד למאד. אלא שתוך כדי השמחה הגדולה, אכל גדול ירד עם פטירת שני בני אהרן.

מה היה שרש טעותם של נדב ואביהוא, ומהו הלקח הגדול החבי לנו בכך?

על כך במאמר: 'מתיקות נטילת עצות מהזקנים, ובמאמר שאחרי: 'איך הופכים את העוונות לתורה'.

בציור שלפנינו: נכר שרטוט נפלא על מפת פדור הארץ ובו מסלול של מדות טובות המוביל לחיי עולם הבא.

מהו המשחק המשעשע והמרומם הממלץ לאבא עם ילדיו?

על כך במאמר: 'מתיקות יעוד האדם בעולמו'.

עצות מתוקות

"ויולדה זכר" כשרוצים להתפלל לפני ה' על לידת ילד, ראוי להכין חלות לשבת בצורת אדם ולבקש בעת הפרשת חלה שה' יברא ילד עם גוף בריא, שמפניו שהגוף מתקדם על ידי הלחם, ראוי לבקש על בריאתו במצות הפרשת חלה המתקיימת בלחם.

אבל לאחר הפטירה, שהגוף כלה ואבד, מדליקים גר לזכר נשמת הנפטר, כי הגר מסמל על הנשמה, כמו שכתוב: "גר ה' נשמת אדם", והדלקת הגר מרמזת שהנשמה הדומה לאש קיימת בעולם הבא, וביילתם של הנפטרים להתפלל עלינו בעולם הבא ולהיטיב לנו בך, פאש המועילה לבטול המאכלים ולחמום הפתים.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, זכנו להעריך את ממתנת הילדים שאמה נותן לנו ובעת שנקים מצות הפרשת חלה, נודה לך על כל אבר ואבר שבראת בגופנו ובגופם של ילדינו, ובקש ממך ותברך שתחון את כל אותם החיובי בנים שניפו לך בנים בריאים וחזקים, שרוח ה' תפעפע בהם ללכת בדרך ה', ונזכה קלנו להאיר את דרך ה' לכל יושבי תבל ועל ידי זה נזכה קלנו להיות בעולם הבא מהצדיקים המצביעים על זיו שכינתך ואומרים "זה ה' קנינו לו", אמן סלה.

מה מעשיו ואותו קצב ספר לרבי יהושע שיש לו אב ואם וקנים שאינם יכולים לעמוד על רגליהם ובכל יום הוא הולך אליהם ומאכילם, ורוחצם ומלבישם בגדי, מששמוע רבי יהושע את דבריו, עמד ונשקו בראשו ואמר 'אשרי ואשרי גורלך ואשרי חלקי שזכיתי להיות חברה בגן עדן, נמצא, שיתכן בעולם הזה אדם הנדמה כמצב פשוט ובשמים ערכו גדול מאד, כי שם מודדים את האדם לפי מעשיו הטובים.

ועל פו, החכם עיניו בראשו, וכל עוד נשמתו בו, הוא מתאמץ לשנות את הרגליו הרעים ומחזיר בביתו יראת שמים וקוצר בביתו מעניני עולם הבא, ויגון קשה הוא יושב לשעשע את בניו, יציר לפניהם את 'פדור הארץ' שבו ישנו מדינות רבות, ועל כל מדינה יכתב את המדות הרעות שאותן הוא רוצה ללמד את בניו להתגבר עליהן, ובמדינה הגדולה ביותר יציר את המדה שבניו מתקשים בה ביותר, וככל שהמדינה יותר קטנה יציר בה מדות שיותר קל להם להתגבר עליהן.

מסלול מתוק...

ועל הקמים והנהרות יכתב את המלים 'תורה ותפלה', שהרי התורה נמשלה למים וכן על התפלה נאמר: "שפכי כמים לבך", ונזכה למוד את עצמו ואת בניו שהתורה והתפלה הן הנותנות חיית לאדם פמים המחיים ומקיימים את העולם, וישרט את הדרך שעליו לעשות, כדי להגיע אל מימי התורה והתפלה ולעסוק בהם כדבעי ובכך להרוות את יבשית לבו ולזכות על ידם להטרה מכל המדות הרעות שבגופו, וישרט במפה זו את מסלול המדות הטובות שעליו לצעד בו כדי לזכות לחיי העולם הבא.

ובכך האדם עושה כמעשיו של הבוהא יתברך, שעליו נאמר: "אין צור כאלקינו" ודרשו חז"ל: אין ציר כאלקינו, וכשם שאמרו מה הוא רחום אף אתה היה רחום, כפי ש'יש לומר מה הוא ציר אף אתה היה ציר, וכשם שהקב"ה מציר שרטוטים בגדיו של האדם, שבהם מרמז כל מהלך חייו, שעל כך נאמר: "ביד כל אדם 'חתום', כך ראוי לאדם לציר שרטוטים כיצד ישלים את נפשו בה העולם ויחיל חיי עולם הבא, ועל ידי שרטוטים אלו משתנים השרטוטים שבגדיו של האדם לטובה.

גיחה מתוקה לעולם הזה...

ואדם שהלך פאן בעולם הזה בדרך הישר, קשעולה לאחר אריכות ימים ושנים לשמים, ונותנים לו זכות לרדת לעולם הזה בעת חפת צאצאיו וכשהוא רואה שהם מקיימים את מצוות הבורא, הוא מתמלא באשר ובתענוג ונפלא וחוזר לעולם העליון שקבלו רוח נחת, כי

יעודו של האדם בעולם הוא לצרף את נפשו ולזכרה מכל המדות הרעות הטבועות בה ועל פו עלינו לבקש מה' בכל יום לזכות לעין טובה ולשאר המדות הטובות, פי בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו, ובכל תקופה המתחדשת לאדם במשך ימי חייו עלולות להתעורר אצלו מדות קשות הרביות בגופו, כקנאה, פס, גאווה, תחרות, שגאווה וכו'.

ובגון שפאשר הוא בא לפרקי שדוכיו, הוא מנח נסיון שלא להתקנאות בתבריו שפבר השתדכו, פאשר הוא ממתין לישועתו. לאחר מכן, פאשר הוא מצפה לבנים ושמוע שלחבריו כבר נולדו ילדים, הוא בא לכלל נסיון חדש. פאשר בניו גדלים, יש לו נסיון של תחרות בבנים של מפריו שגוראים לעיניו ומצליחים יותר מבניו, וכן יש לו נסיונות רבים שלא לזכע על בניו פשאים ממלאים את רצונו. וכאשר הוא מחמת את ילדיו, יש לו נסיונות עם מחתניו ועם חתניו, וכן קשה הוא נעשה סבא, יש לו נסיונות איך להתניח לנכדיו כראוי, וכן על זה הדרך, בכל פרק בחיי האדם מתחדשים לו לפי אותו זמן נסיונות חדשים שלא הפיר עד עתה.

מתיקותו של כל שנוי

ועצתו של האדם היא להתפלל ולהשתדל בכל יום לרכש עין טובה ושאר מדות טובות, כדי שהמדות הללו יעמדו לימינו לשנותי הבאות עליו לטובה. ועל פו, בכל פעם שאדם נגש ללמוד, עליו להקדים לך רצון טוב להשתוקק בכל לבו לשנות את מדותיו לטובה, והשנוי בפעל יכול להיות רק שנוי קטן ויגון להזהר לדבר פחות דברים בטלים מפסי הרגלו, כי כל שנוי קטן שאדם מוזה את עצמו לטובה, אפילו פחות השערה, יש לך ערך גדול ועצום לפני ה', וכן אט יתרגל לדבר רק דברים טובים ולראות את הכל ואת כלם געין טובה ולדבר רק טוב על מעשי המלך ה' ועל היהודים בניו אהוביו.

וכשאדם מתאמץ כך לשפר את אורחותיו, עליו להאמין שה' מאד מרצה ממנו, ואף על פי שבעולם הזה אינו מקבד געניו הבריות, יתכן שבעולם הבא מושבו יהיה במחיצת הצדיקים הגדולים, וכמו שמספר בסדר תדורות (י"ב סדר נזאים ואמונים), על ר' יהושע בן אלת שאמרו לו בחלום שהוא עתיד לשבת בעולם הבא עם קצב אחד וחלקם יהיה שוה בגן עדן, ורבי יהושע הודיעו, שאחרי כל מה שעבד את ה' כל ימי חייו יהיה חלקו שוה לשל המקצב.

אשרי שאשב עם הקצב...

עד שרבי יהושע הלך אל אותו קצב ושאל אותו

קשאומרים בתפלה: "רוחי אשר עלי דברי אשר שמתו בפי לא מושו מפי ומפי... ועד עולם", צרו להתפלל שנוקה שרוח ה' תפעפע בלבנו ובלב כל צאצאינו ונעשה את רצון ה' בחשק רב, כי כל מעשי האדם נובעים מהרוח המפעפעת בקרבו, וכאשר יש לאדם רוח טובה, הוא עושה מצוות ומעשים טובים, ולעמית זאת, אם יש לו רוח שטות, הוא רוצה לחטא ולעשות מעשים רעים, כמאמרם (סוטה ג): 'אין אדם חוטא, אלא אם כן נקטה בו רוח שטות'.

ולאחר מכן אומרים: 'הוא יפתח לבנו בתורתו', כי לאחר שיש לאדם רוח טובה, לבו נפתח לעסק בתורה אליבא דאמת ולגלות את המאור שבה ולקדם את למודו, ועל כל פעל האדם לבקש בכל יום: "השׁיב לי ששון ישׁעה ורוח נדיהה סקמני". כי אם לא תהיה לו רוח טובה, אפיילו אם הוא יעסק בתורה, לבו יהיה מלא בחשבת יצרים רעים, וכאשר יש לאדם רוח טובה, הוא יזכה 'ליישׁ טובה וברכה בעולם הזה ולשני ימות המשיח ולחי העולם הבא'.

איך מקדשים את שם ה'?

ובאמירת הקדיש ראוי לבנו פענית אמון שרוח ה' תשכן בלבנו להיות נאמנים לה, כי בקדיש אנו מתפללים שיתגדל ויתקדש שמו יתברך, וכאשר לבנו מלא ברוח ה' הטובה, מתגדל בקר שמו יתברך, ולכן כאשר זעקים 'הא שמי רבא מברך', ראוי לבנו לפתח את סגור לבנו לקבל עלינו את מלכותו יתברך ורוח טובה בלבנו.

וכמו כן באמירת ברכו, שאדם מכופף את פרקיו, כבן לכופף גם את לבו לפני ה', ושה' פביכול ירכב עליו, כמו שפנתוב: "הנה ה' רכב על עב קל" ושיזכה שה' יכניס בתוכו את רוחו הטובה, וכמו שפצינו (ע"ו): קדגמת זה באנטינוניס, שמיב הכנעתו לרבי הקדוש, התכופף ובקש מרבי לרכב עליו.

התמדה ברוח טובה

ולא די להרגיש רוח טובה ונעם עליו בעת הלמוד, שאמנם גם זו היא מעלה גדולה, אבל אין להסתפק בקה, ובתפלת "רוחי אשר עלי..." לא ימושו מפי". אנו מבקשים שגם בכל שעות

הימיה - בפשבנו ובקובנו ובכל מעשינו, נרגיש את רוח ה' בלבנו. ומפי גדל חשיבות הדבר, ראוי לאדם בכל הזדמנות לבקש מה' שייכניס רוח טובה לבלו, וכגון בעת הליכתו בדרכו פשוט לתוך ראותיו אויר צה, יצרו לקה תפלה מתוקה שה' יכניס בו רוח טובה ונדיכה, שיעור בו את הרצונות הטובים לעשות הכל לפי רצונו יתברך שמו ולקבדו.

וכמו כן, תפקיד ההורים הוא לרומם את הרוח הטובה בביתם, ועליהם להביט רק על הטוב שהם מקבלים זה מזה ולומר זה לזה דברי שבח והפרת הטוב ומלות הערכה, ותפקידו של האיש להקיר בבית דעת של יראת ה' ואהבתו וללמד את בני ביתו ולדויו להתבונן בחסדים שה' עושה עמם, וגם בענינים השמיים בבית ישלב דברים ורתניים, כגון שפזיר שהשלחן הוא קדגמת המזבח, וגם אם מתחלה ילדיו לא יבינו את דבריו העמקים הללו, אבל בודאי הדברים מחללים ללבם ונברות הנימים הם עצמם יהיו בעלי הפרת הטוב ומלאי אהבה לה'.

כסדה כשר ו... מתוק!

לשמוחת לב שוחדרי התורה הושלמה סדרת הספרים "מתוקות המועדים" שבכשה את לבותיהם של רבבות לומדי התורה ועמך ישראל בארץ ובעולם.

הסדרה כוללת ו' כרכים על מועדי ישראל: כרך א: ימים נוראים וסוכות. כרך ב: חנוכה. כרך ג: פורים. כרך ד: פסח. כרך ה: ימי הספירה ושבועות. כרך ו: בין המצרים ושבועה ונחמתא. שנערכו משיחותיו ושיעוריו המתוקים מדבש של הגאון רבי **מנחם ברוך יאנוע שליט"א** מתובלים בסיפורים מיוחדים ומרתקים רבי לקח

הוצאה והפצה: "פה טוח" ניתן להשיג בחנויות הספרים המוכרות

הוצאה: אפרים זקני, תל אביב, ישראל. הפצה: אפרים זקני, תל אביב, ישראל. **7885595@gmail.com**

מסלולים ע"ד הבית: 1-599-581-581 | אתר: YEFE.CO.IL

מתקנות לב חדש

הנביא מבטיח בפסוק: 'וְנִתְּתִי לָכֶם **לב חדש**'. לב הנינו מחשבה, וכן ה' מבטיח לזכות אותנו שמהשבותינו יהיו רק מחשבות חיוביות. ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר חשתי תלכו - פשוטאים על פה, צרו לטען לפני ה' שמינין שפדי ה' לתת לנו רוח טובה ולזפות אותנו ללכת בחקותיה, אם כן אנו כמקשים 'תן לנו אתה' - תן לנו לב ליהיה אתי ולשמור את כל מצוותי כל הימים (ע"ו ה').

חדודים מתוקים

א. מי זוכה שתתקדם בו הבטחת תול"ל שאינו נקשל על ידי נטילת עצה מהגונים? ב. איזו ירידה רוחנית רמוזה בקב שפרשת דיני מאכלות האסורות נאמרה לאחר פרשת הקרבנות? ג. איזה קצב מחזק את רוקם של פשוטי העם? ד. אילו ציורים יציר עם הימים ונביא אותם בקב לחי העולם הבא?

התשובות מונחת בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מיל: **7885595@gmail.com** או בהודעה קולית בקו 'קול מתקנת': **073-313-4395**. ביצורף שם. כתובת וטלפון. הוכה מפרשת צו: אלעזר דוד וילנסקי. ירושלים.